

NORÛ TAXRE GA POPERA GA CORÍTIUCÛÃX GA JAXÕGÛXÛTANÛWA NAMUXÛ GA PAURU

Pauru rü nüxü narümoxê ga jema jaxõgüxü ga Corítuwa jexmagüxü

1 ¹Pa Chaueneëgü i Corítuucüãxgü i Tupanaãxü jaxõgüxü, rü Pa Chaueneëgü i Guxüma i Acajanewa Ngëxmagüxü, chama i Pauru nixí i pexçax chanaxümatüxü i nhaã popera wüxigu namaã i taeneë i Timúteu. Rü chama nixí i Tupana choxü jaxuxü na Ngechuchu ja Cristu choxü muxü na nüxü chixuxüçax i norü ore. ²Rü tanaxwaxe na Tanatü ja Tupana rü tóru Cori ja Ngechuchu ja Cristu poraãcü pexü narüngüxêëxü rü pexü nataãxêëxü.

Pauru rü ngúxü ninge

³Rü toma rü nüxü ticuaxüügü ja Tupana ja Nanatü ja tóru Cori ja Ngechuchu ja Cristu. Erü nüma nixí ja Tanatü ja nüxü ingechaütümüügücü rü tóru Tupana ja guxüguma tüxü taãxêëcü. ⁴Rü nüma ja Tupana rü toxü nataãxêë i ngëxguma ngúxü tingexgu,

na toma rü ta tanataãxêëgüxüçax i ngëma togü i duüxügü i ngúxü ingegüxü. Rü ngëmaãcü ngëma Tupana toxü na taãxêëxürüü toma rü ta tanataãxêëgü i ngëma togü i duüxügü. ⁵Rü nhuxma na Cristurüü poraãcü ngúxü tingegüxü, rü ngëxgumarüü nümatama poraãcü toxü nataãxêë. ⁶Rü ngëmacax, ngëxguma toma ngúxü tingegügu, rü ngëmaãcü toxü nangupetü na pema rü pexü nangëxmaxüçax i perü taã rü perü maxü i taguma gúxü. Rü ngëxguma Tupana toxü taãxêëgu, rü ngëmaãcü tomaã nanaxü na pema rü ta pexü nangëxmaxüçax i perü taã rü jaxna namaã pexinüëxüçax i ngëxguma ngëmatama ngúxü i toma tingegüxü pexü ngëxmagu. ⁷Toma rü aixcuma tajaxõgü na pema rü tagutáma ípenatáxü i Tupanaãru ore. Erü nüxü tacuax rü ngëma na toxrüü ngúxü peingegüxü, rü ngëxgumarüü tá ta toxrüü pexü nangëxma i ngëma taã i Tupanawa ne üxü. ⁸Pa Chaueneëgüx, tanaxwaxe i nüxü pecuax na nhuxre ga

guxchaxŭgŭ toxŭ ngupetŭxŭ ga Áchiaanewa. Rŭ jema na poraċŭ toxŭ naguxchaxŭ, rŭ dŭxwa marŭ tama namaċ taporae, rŭ nagu tarŭxŭnŭē na marŭ tāŭxŭtāma tamaxĕxŭ. ⁹Rŭ nagu tarŭxŭnŭē rŭ nhama juwa taxŭxŭrŭŭ tixŭgŭ. Notŭrŭ jemaċŭ toxŭ naxŭpetŭ, erŭ Tupana ja juexŭxŭ Írŭdagŭxĕēcŭ toxŭ nangŭxĕēchaŭ na nŭxĭcatama nŭxŭ nangĕxmaxŭ i pora na juwa toxŭ ínangŭxŭxĕēxŭċax, rŭ taxucŭrŭwama togŭtama na ítangŭxŭxĕēxŭ. ¹⁰Rŭ Tupana rŭ toxŭ ínangŭxŭxĕē nawa ga jema guxchaxŭ ga juwa toxŭ gagŭchaŭxŭ. Rŭ ngĕxgumarŭŭ tá ta toxŭ ínangŭxŭxĕē nawa i nhaċ taxŭ i guxchaxŭ i nhŭxma toxŭ ngĕxmaxŭ. Rŭ aixcuma tajaxŭgŭ na nŭma rŭ guxŭgutāma ngĕmaċŭ toxŭ nangŭxĕēxŭ. ¹¹Notŭrŭ tanaxwaxe i pema rŭ perŭ jumuxĕmaċ toxŭ perŭngŭxĕē. Rŭ ngĕxguma chi ngĕmaċŭ penaxŭxgux, rŭ muxŭma i duŭxŭgŭ rŭ tá Tupanana moxĕ naxĕgŭ naxċax i ngĕma na nhuxċŭ toxŭ nangŭxĕēxŭ.

**Tŭxcŭŭ tama Corŭtiuwa
naxŭ ga Pauru**

¹²Nangĕxma i ĩacŭ i toxŭ taĕxĕēxŭ. Rŭ ngĕma nixŭ na toĕwa nŭxŭ tacuĕxŭ na nhama i naĕnewa rŭ aixcuma Tupana naxwaxexŭĕcŭma meċ tamaxĕxŭ. Rŭ pepexewa nixŭ ga guxŭārŭ jexera jemaċŭ tamaxĕxŭ. Notŭrŭ tama togagu nixŭ ga jema, jerŭ Tupana ja tomaċ mecŭmacŭ nixŭ ga toxŭ rŭngŭxĕēcŭ na jemaċŭ pepexewa tamaxĕxŭċax. ¹³⁻¹⁴Rŭ jema poperagŭ ga pexċax taxŭmatŭxŭwa, rŭ nataxuma ga

ĩacŭ ga icŭxŭ. Notŭrŭ jema toma tamaxĕxŭĕcŭma nixŭ ga pexċax tanaxŭmatŭxŭ na jemawa meċ nŭxŭ pecuĕxŭċax na nhuxċŭ tixŭgŭxŭ. Rŭ woo i nhŭxma rŭ tama aixcuma meċ toxŭ na pecuĕxŭ, notŭrŭ chanaxwaxe i wŭxi i ngunexŭgu rŭ aixcuma meċ toxŭ pecuĕx. Rŭ ngĕxguma meċ toxŭ pecuĕxgu rŭ pema rŭ tá tomaċ petaĕgŭ i ngĕxguma ínangŭxgu ja tŭrŭ Cori ja Ngechuchu, rŭ ngĕxgumarŭŭ i toma rŭ tá ta pemaċ tataĕgŭ. ¹⁵⁻¹⁶Rŭ jemagu charŭxŭnŭxŭċax nixŭ ga noxri ga pexŭtawa na chaxŭchaŭxŭ na pexŭ íchajadauxŭċax rŭ jemaċŭ pexŭ na charŭngŭxĕēxŭċax. Rŭ nagu charŭxŭnŭ ga Machedŭnŭĕnewa chaxŭxgu na pexŭtagu íchidauxŭ, rŭ jexguma Machedŭnŭĕnewa ne chaxŭxgu rŭ wenaxārŭ pexŭtagu íchidauxŭ. Rŭ jemaċŭ chanaxŭchaŭ, jerŭ nagu charŭxŭnŭ na jemawena choxŭ perŭngŭxĕēxŭ na Judĕaanewa chaxŭxċax. ¹⁷Bexmana pema nagu perŭxŭnŭēgu rŭ tama aixcuma chajangŭxĕēgacŭma nagu charŭxŭnŭ ga jema pexŭtawa na chaxŭĕgaxŭ. ĶExna pema nagu perŭxŭnŭēgu rŭ nhama wŭxi i duŭxŭ i tama Tupanaĕxŭ jaxŭxŭrŭŭĕcŭma chamaxŭ, rŭ “Ngŭ” nhacharŭgŭchirex woo tama chajangŭxĕēgagu i ngĕma nŭxŭ chixŭxŭ? ¹⁸Notŭrŭ Tupana toxŭ nacuĕx na aixcuma jŭxŭ i ngĕma torŭ ore ega pemaċ itaxunetagu. ¹⁹Erŭ jima Ngechuchu ja Cristu ja Tupana Nane ga guma Siuwānu rŭ Timŭteu rŭ chama pemaċ nŭxŭ tixuchigacŭ, rŭ ore i aixcuma ixŭxŭxŭxĭcatama nixu. Rŭ nŭma rŭ aixcuma najangŭxĕē i ngĕma

nūxū jaxuxū. ²⁰Rū Cristu nixī ja jima janguxēēcū ga guxūma ga jema unetagu ga Tupana nuxcūmaxūchi nūxū ixuxū. Rū ngēmacax ngēxguma Ngechuchuégagu Tupanaxū icuaxūügūgu, rū nhatarügūgu:

“Rū aixcuma nixī i ngēma”, nhatarügūgu. ²¹Rū nhuxma na Cristuarū duūxūgū ixīgūxū, rū Tupana nixī ja toxū poraexēēcū rū pexū poraexēēcū na taguma Cristuna ixīgachixūcax. Rū nūmatama nixī ga tūxū jadexechixū na noxrū ixīgūxūcax. ²²Rū nūma ja Tupana rū naéga tagu naxū erū tórū jora nixī. Rū nūma rū tūxna nanamu i Naāē i Ūūnexū na wūxi i tórū cuaxruū jīxūcax, rū ngēmawa nūxū icuaxūcax na jixcūra tá tūxna naxāxū i muxūma i to i mexūgū. ²³Pema nūxū pecuax ga noxri rū Corítuwa chaxūxchaū, notürū tama jéma petanūwa chaxū jerū tama chanaxwaxe na pexū changechaūgūxēēxū. Rū jemacax tama pexūtawa íchajadau, jerū tama pexū chingagūchaū. Rū Tupana nūxū nacuax na aixcuma na jīxū ga jema. ²⁴Rū tama tanaxwaxe na pexū tamuxū na nhuxācū tá Tupanaāxū pejaxōgūxū. Erū pema rū marū aixcuma meāma pejaxōgū. Notürū ngēma tanaxwaxexū nixī na pexū tarūngūxēēgūxū na jexeraācū petaāēgūxūcax.

2 ¹Rū jemacax nixī ga tama wena pexūtawa chaxūxū, jerū tama chanaxwaxe ga pexū na changechaūxēēxū. ²Erū ngēxguma chi pexū changechaūxēēgu, ¿rū texé tá choxū tataāēxēē? Erū pexicatama nixī i choxū petaāēxēēxū. ¿Rū nhuxācū tá choxū petaāēxēē, ega pexū

changechaūxēēgu? ³Rū jemacax nixī ga jemaācū pexcax popera chaxūmatūxū na penamexēēgūxūcax i perū guxchaxūgū naxūpa na pexūtawa chaxūxū. Jerū tama chanaxwaxe ga jexguma chi jéma chaxūxgu na choxū pengechaūxēēxū. Erū pema nixī i chanaxwaxexū na choxū petaāēxēēgūxū. Rū aixcuma nagu charūxīnū rū ngēxguma chama chataāēxgu rū pema rū tá ta petaāēgū. ⁴Rū jexguma pexcax chanaxūmatūgu ga jema popera, rū poraācū chanaxixāchiāē, rū dūxwa jema chorū ngechaūmaā chaxaxu. Notürū tama pexcax chanaxūmatū na pexū changechaūxēēxūcax, notürū pexcax chanaxūmatū na nūxū pecuaxūcax na nhuxācū poraācū pexū changechaūxū.

Pauru rū nūxū nūxū nangechaū ga jema duūxū ga chixexū namaā ūxū

⁵Notürū jema jatū ga choxū ngechaūxēēxū, rū tama choxūxícata ma nixī ga nangechaūxēēxū. Notürū maneca meārūwa pexū rū ta nangechaūxēē. Rū: “Meārūwa” nhacharūgū erū tama chanaxwaxe na poraācū nūxū nangūxū. ⁶Rū jema pocu ga nūxna pexāxū ga jexguma pengutaquexegūgu, rū chauxcax rū marū name na ngēxīcatama na jīxū. ⁷Rū ngēmacax i nhuxma rū chanaxwaxe i nūxū nūxū pengechaū i norū chixexū rū nūxū perūngūxēē na tama jexeraxū i chixexūwa nagaāxūcax i ngēma norū ngechaū. ⁸Rū ngēmacax chanaxwaxe i wenaxārū noxrirūū nūxū nūxū pedauxēē na aixcuma nūxū pengechaūxū. ⁹Rū jemacax nixī ga jemachiga marū pexcax chanaxūmatūxū, jerū pexū chaxūxchaū,

rū nūxũ chacuáxchaũ ngoxi marũ aixcuma chauga pexĩnũ. ¹⁰Rũ nhuxma pemaã nūxũ chixu rū jixema pema tūxũ nūxũ pengechaũxē i tūmaãrũ chixexũ, rū chama rū tá ta tūxũ nūxũ changechaũ. Rũ ngēxguma chi tacũ rū chixexũxũ tūxũ changechaũgu, rū pegagu nixĩ i Cristupexewa tūxũ nūxũ changechaũxũ i ngēma. ¹¹Rũ ngēmaãcũ chanaxũ na tama najoxniēxũcax i Chataná na chixexũgu tūxũ najixēxũcax. Erũ jixema rū meãma nūxũ tacuax i nacũma i Chataná na nhuxãcũ chixexũgu tūxũ najixēēchaũxũ.

**Truádearũ iãnewa rū
nanaxĩxãchiãē ga Pauru**

¹²Rũ jexguma Truádearũ iãnewa changuxgu na nūxũ chixuxũcax ga Cristuarũ ore, rū porããcũ choxũ natauxcha na jéma tórũ Coriaxũ chapuracũxũ. ¹³Notürũ tama aixcuma chataãē ga jéma, jerũ tama jexma nūxũ chajangau ga taeneē ga Titu. Rũ jemacax nūxũ chariũmoxē ga jémacũãx ga duũxũgũ, rū ichaxũãchi, rū Machedóniãnewa chaxũ.

Cristu rū Paurumaã napora

¹⁴Rũ Tupanana moxē taxãgũ erũ norũ duũxũgũxũ toxũ nixĩgũxēē. Rũ nhuxma na Cristuarũ duũxũgũ tixĩgũxũ, rū nũma ja Tupana rū guxũguma tomaã nanaxũpexe. Rũ nũma nixĩ i toxũ namuxũ na duũxũgũxũ nūxũ tacuaxēēxũcax i norũ ore. Rũ ngēma norũ ore rū guxũwama nangu rū guxũguma nipuema nhama wũxi i pumara i paacaxũchixũrũ. ¹⁵Rũ nhuxma i toma i Cristugagu

Tupanapexewa na timexũ, rū guxũwama toxũ narũdaunũ i ngēma duũxũgũ i marũ najauxgũxũ i maxũ i taguma gúxũ rū ngēma duũxũgũ i tama najauxgũxũ i ngēma maxũ. ¹⁶Rũ ngēma duũxũgũ i tama jaxõgũxũcax rū nhama wũxi i ore i juexēēruũãrũ ngeruũgũ tixĩgũ. Notürũ ngēma jaxõgũxũcax rū nhama wũxi i ore i maxēēruũãrũ ngeruũgũ tixĩgũ. ¿Rũ ngēmacax texémaã nanguxũ i nhaã puracũ na nūxũ tixuxũ i ngēma ore? ¹⁷Rũ jixema toxrũ i xĩgũxexicatama tixĩ ja tũmamaã nanguxũxē. Rũ toma rū tama Tupanaãrũ oregu dĩēru ngĩxũ tajaxu ngēma muxũma i togũ na naxũgũxũrũ. Notürũ Tupanapexewa rū aixcuma meã nūxũ tixu i ngēma norũ ore, erũ nũma toxũ nimugũ rū Cristuarũ tixĩgũ.

**Tupanaãrũ uneta i
ngexwacaxũxũchiga**

3 ¹Rũ nhuxma na pemaã nūxũ tixuxũ na aixcuma Tupana jĩixũ ga toxũ mucũ, rū bexmana tá nagu perũxĩnũē na wenaxãrũ togũētũwa tidexagũxũ. ¿Exna penaxwaxe na wũxi i carta i cuaxrũ pexũ tawéxũ na nawa nūxũ pecuáxũcax na aixcuma Tupanaãrũ orearũ uruũgũ tixĩgũxũ, rū exna penaxwaxe na pexũtawana naxcax itacaxũ i cartagũ na ngēmawa duũxũgũ toxũ cuáxũcax ngēxgumarũ i na naxũgũãxũ i togũ? ²Rũ pemaã nūxũ tixu rū tama tanaxwaxe i tacũ rū carta na duũxũgũ toxũ cuáxũcax, erũ pematama nixĩ i ngēma cartarũ peixĩgũxũ, rū pewa nixĩ i nangóxũ na aixcuma Tupana jĩixũ ga toxũ mucũ. Rũ meãma toõēwa nūxũ tacuax i ngēma. Rũ jema na

naxüchicüüxũ ga perü maxũ, rü ngēmawa guxũma i duũxũgü nüxũ nadau na aixcuma wüxi ga mexũ ga puracü taxüxũ ga petanüwa. ³Rü nhuxma rü meäma nangox na pema rü nhama wüxi i carta i Cristutama ümatüxürüü na peixĩgüxũ. Rü torü puracügagu nixĩ i ngēma. Notürü tama wüxi i carta i tacü rü ümatüxũmaã ümatüxũ peixĩgü, notürü pema nixĩ i carta i Tupana ja Maxüciüã i Üünexũ ümatüxũ. Rü ngēma carta rü tama popera rü exna nutawa iwüchichixũ nixĩ, notürü perü maxũwa nixĩ i nangóxũ i ngēma. ⁴Rü ngēmacax tama tamuüē na ngēmaäcü togüçaxtama tidexagüxũ, erü tajaxögü na Cristugagu Tupana toxũ dauxũ na timexũ. ⁵Rü tama toxrütama çaxmaã nixĩ i tanaxüxũ i tacü rü mexũ. Notürü guxũma i ngēma taxüxũ rü Tupanaärü ngüxēēmaã nixĩ i tanaxüxũ. ⁶Rü Tupana rü toxũ narüngüxēē na duũxũgümaã nüxũ tixuxũ i ngēma ngexwacaxüxũ i norü uneta na nhuxäcü Cristugagu tá tüxna naxäãxũ i maxũ i taguma gúxũ. Rü ngēma maxũ rü tama jema mugü ga Muísé ümatüxügagu tanajaxu, notürü tanajaxu erü Tupanaãē i Üünexũ tüxna nanaxã. Rü jema mugü ga Muísé ümatüxũ rü juwa tüxũ nagagü, notürü Tupanaãē i Üünexũ rü tüxna nanaxã i maxũ i taguma gúxũ. ⁷Rü jema mugü ga Muíséna naxãxũ ga Tupana, rü nutagu nixĩ ga naxümatüxũ. Rü jexguma Muísé najaxgu ga jema mugü, rü poraäcü nijaurachametücüxü. Rü jemacax ga duũxũgü rü taxucürüwama Muíséçametügu narüdaunü. Notürü jema norü jaurachametücüü rü nixochigü. Notürü ga jema mugü ga

Muísé tüxna äxũ i juwa tüxũ gagüxũ, rü taxũ ga jauracütüxũmaã ínangu. Rü jemaäcü namexēchi ga jexguma ínanguxu. ⁸Notürü jexeraäcü namexēchi nixĩ i ngēma uneta i ngexwacaxüxũ i Tupanaãē i Üünexũ taxçax ngoxēēxũ. ⁹Rü jemaäcü woo namexēchi ga jema mugü ga juwa tüxũ gagüxũ, notürü jexeraäcü namexēchi i ngēma uneta i ngexwacaxüxũ i Tupanapexewa tüxũ mexēēxũ. ¹⁰Rü jema mugü ga noxri mexēchixũ, rü nhuxma rü taxuwama name, ega namaã nügü nangugügu i ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxũ i jexeraäcü mexēchixũ. ¹¹Rü jemaäcü woo namexēchi ga jema mugü ga paxaächi ixixũ, notürü jexeraäcü namexēchi i ngēma uneta i ngexwacaxüxũ i guxũgutáma ixixũ. ¹²Rü toma aixcuma nüxũ tacuax na guxũgutáma jixũ i ngēma Tupanaärü uneta i ngexwacaxüxũ i mexēchixũ, rü ngēmacax tama cüäcüma duũxũgümaã nüxũ tixu. ¹³Rü ngēmacax tama duũxũgüchaxwa iticuxgü jema Muísé üxürüü. Jerü ga Muísé rü nügü nidüxchametü na tama nüxũ nadaugüxüçax ga jema Judégü ga nhuxäcü na jaxochigüxũ ga norü jaurachametücüü. ¹⁴Notürü ga jema duũxũgü ga Muíséxü íxüümücügüxũ rü nhama jadüxgüchametüxürüü nixĩgü jerü tama nüxũ nacuaxgüéga ga tacüchiga na jixũ ga jema mugü. Rü nhuxma rü ta i ngēma Judégü rü tama nüxũ nacuaxgüéga i ngëxguma nawa nangúegu i ngēma mugü. Erü nangëxma i tacü i nhama jadüxgüchametüxürüü nüxũ naguxchaxēēxũ na tama nüxũ

nacuaxgüxüçax. Rü nhuxma rü ta tama nüxna ínanguéga i ngēma nacüma erü Cristuxicatama nixí ja jima nüxna ínanguxēēcü. ¹⁵Rü nhuxma rü ta i ngēma Judéugü, rü ngēxguma nawa nangúegu i ngēma ore ga Muísé tuxna āxü, rü nangēxma i tacü i nhama jadüxgüchametüürü nüxü naguxchaxēēxü na tama nüxü nacuaxgüégaxüçax na tacüchiga jüxü i ngēma ore. ¹⁶Notürü ngēxguma wüxi i duüxü nüxü rüxoxgu i nacüma i chixexü, rü tórü Coriāxü jaxōōgu, rü ngēxguma nixí i nüxna ínanguxü i ngēma nüxü naguxchaxēēxü. ¹⁷Erü nüma ja tórü Cori rü Naäe i Üünexü rü wüxitama nixí rü ngextá ínangēxmaxüwa i tórü Coriäe i Üünexü, rü tüxü nanatauxchaxēē na Tupanana ingaicamagüxü. ¹⁸Rü ngēmacax guxāma i jixema na Cristuaxü jaxōgüxü rü nhama wüxi i woruarü tawa nangóchipeta na nhuxäcü namexēchixü ja tórü Cori erü nataxuma i tacü i tüxü idüxüxü naxchaxwa. Rü nüma ja tórü Cori i Naäe i Üünexü ixücü, rü guxüguma jexeraäcü tüxü nimexēēchigü na naxrüü aixcuma imexüçax.

4 ¹Rü ngēmacax taguma nüxü tarüchau i nhaä puracü, erü Tupana ja nüxü tangechaütümüücü nixí ga toxü mucü na tanaxüxüçax i nhaä puracü na duüxügümaä nüxü tixuxüçax i norü ore. ²Rü jemacax nüxü tarüxoe ga guxüma ga tacü ga chixexü i äne tuxna āxü i cúäcü üxü. Rü tama tanawomüxēēäcüma nixí i namaä nüxü tixuxü i ore rü tama tanaxüchicüü i ngēma ore. Notürü ngēma ore i aixcuma ixüxüçatama nixí i nüxü tixuxü. Rü

ngēmaäcü Tupanapexewa tamaxē rü duüxügüpexewa togü itawex na nüxü nacuaxgüxüçax na nhuxäcü tixügüxü i tomax. ³Rü ngēxguma chi texéçax naguxchagu i ngēma ore i mexü i nüxü tixuxü, rü ngēma duüxügü i ijarütauxexüçaxicatama nixí i naguxchaxü. ⁴Erü nümagü rü tama najaxōgü. Rü ngēmacax i nhama i naäneärü äxgacü i Chataná rü nüxü nanaguxchaxēē na tama nüxü nacuaxgüxüçax na nhuxäcü namexēchixü i norü ore ja Cristu ja Üünecü. Rü Cristuwa nixí i nangóxü na nhuxäcü na jüxü ja Tupana. ⁵Rü ngēxguma duüxügümaä nüxü tixuxgu i ngēma ore, rü tama tochigaxütama tixugü. Notürü nüxü tixu na Ngechuchu ja Cristu rü tórü Cori jüxü, rü nüma tüxü na nangechaüxügü perü ngüxēerüügü na tixügüxü. ⁶Erü nümatama ja Tupana ga noxri naäne naxüxgux rü äänexüwa nangoxēēcü ga ngóonexü, rü nümatama nixí i nhuxma i tüxü jangoxnaäxēēgüxü na ngēmawa nüxü icuáxüçax na nhuxäcü namexēchixü i nümax. Rü ngēma norü mexü rü Ngechuchu ja Cristuchametüwa nixí i nüxü idauxü.

Jaxōöcüma tamaxē

⁷Rü ngēma nüxü na icuáxü na nhuxäcü namexēchixü ja Tupana, rü ngēma cuax rü wüxi i mexēchixü nixí. Notürü ngēma cuax i mexēchixü rü taxüine i maíraxünaxçaxwa nangēxma, na nangóxüçax na Tupanawa ne naxüxü i guxüma i pora rü tama i tawatama. ⁸Rü guxüwama toxü nangēxma i guxchaxügü, notürü taguma nüxü

tarüchau i nhaã puracü. Rü woo poraãcü taxoegaãëgügu, notürü taguma ítanangex. ⁹Rü woo togü towe ingëxütanügu, notürü ja Tupana rü taguma toxü ínawogü. Rü woo duüxügü toxü napíexëëgu, notürü tama ngëxma tajacuaxëë i nhaã puracü. ¹⁰Rü guxüwama i ngextá ítaxüwa rü äücümáxüwa tangëxmagü, jexgumarüü ga Ngechuchu na äücümáxüwa najexmaxürüü. Notürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na duüxügü nüxü daugüxüçax na nhuxäcü towa namaxüxü ja Ngechuchu. ¹¹Rü nhuxma na tamaxëxü, rü guxü i ngunexügu rü Ngechuchugagu äücümáxüwa tangëxmagü. Notürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na Ngechuchu inawéxüçax i norü pora nawa i nhaã toxone i juxwaxexü. ¹²Rü ngëmaäcü Tupanaärü oreçax äücümáxüwa tangëxmagü, notürü ngëmaäcü toxü naxüpetü na pema rü pexü nangëxmaxüçax i maxü i taguma gúxü. ¹³Tupanaärü ore i ümatüxüwa rü nhanagürü:

“Nüxü çhaxaxõ rü jemacax
Tupanachiga chidexa”,

nhanagürü. Rü ngëxgumarüütama tixigü i toma na tajaxõgüxü rü Tupanachiga tidexagüxü. ¹⁴Erü nüxü tacuaxgü rü Tupana ga juwa ínadaxëëcü ga Ngechuchu ja tórü Cori, rü jimatama Tupana tá nixí ja toxü írüdaxüxëëcü, erü Ngechucharü duüxügü tixigü. Rü ngëmaäcü wüxigu pemaã nügüxütawa tá toxü nagagü. ¹⁵Rü guxüma ga jema toxü ngupetüxü rü perü mexüçax nixí na jexeraäcü jamüëtanüxüçax i ngëma duüxügü i Tupana nüxü rüngüxëëgüxü. Rü ngëmaäcü tá düxwa namuxüchi i

ngëma duüxügü i moxë Tupanana ägüxü rü nüxü icuaxüügüxü. ¹⁶Rü ngëmacax taguma nüxü tarüxoe na nüxü tixuxü i ngëma ore. Rü woo jajachigügu rü jaturachigügu i toxone, notürü toöëwa rü guxü i ngunexügu rü jexeraäcü tiporaetanü. ¹⁷Erü ngëma ngüxü i toxü üpetüxü i nhaã torü maxüwa, rü ngëma rü wüxi i paxaächimare nixí rü paxa tá nangupetü. Notürü ngëmaäcü tá tanajaxu i wüxi i maxü i mexëchixü i tagutáma gúxü i nhama i naãnecüçax i maxüärü jexeraxüchi ixixü. ¹⁸Rü tama ngëma nhuxma nüxü idauxügu nixí itarüxínüëxü, notürü nagu tarüxínüë i ngëma nhuxma tama nüxü idauxü. Erü ngëma nhuxma nüxü idauxü rü tama natai, notürü ngëma nhuxma tama nüxü idauxü, rü guxügutáma nangëxmaëcha.

5 ¹Rü nüxü tacuaxgü ega ngëxguma ijanaxoxgu i nhaã toxone i paxaächi nhuxma toxü ngëxmaxü, rü dauxügüxü i naãnewa tá tanajaxu i wüxi i toxone i tagutáma ijarüxoxü i Tupanatama toxçax mexëëxü rü tama i duüxügü. ²Rü ngëmacax i nhuxma i nhaã toxonemaã tamaxëjane, rü tama aixcuma tataãëgü. Erü tanaxwaxe na paxa toxü nangëxmaxü i ngëma toxone i dauxügüxü i naãnewa ngëxmaxü. ³Rü ngëma toxone i dauxügüxü i naãnewa tá toxü ngëxmaxü rü nhama wüxi i naxchirurüü tá toxü nidüxü, na ngëmaäcü naxäxünexüçax i toöë. ⁴Rü nhaã toxone i nhuxma toxü ngëxmaxüwa tamaxëjane, rü tanaxixächiaëgü rü tama aixcuma tataãëgü. Rü tama aixcuma ítanatáxchaü i toxone i nhama i naãnewa toxü ngëxmaxü, notürü tanaxwaxegü na tanajaxuxü i

toxone i ngexwacaxūxū na ngēmaācü ngēma maxū i ngexwacaxūxū ijanaxoxēxūcax i toxone i nhuxma toxū ngēxmaxū. ⁵Rū Tupana nixī ja toxū imexēcü naxcax i ngēma ngexwacaxūxū i maxū rū ngēma ngexwacaxūxū i toxone. Rū toxna nanamu ga Naāē i Ūūnexū na ngēmawa nūxū tacuáxūcax na aixcuma tá tanajaxuxū i ngēma. ⁶Rū ngēmacax taxuūcaxma taxoegaāēgū. Erū nūxū tacuax rū nhuxma nhaā toxonewa tamaxējane, rū taxucūriuwama tórū Corixūtawa tangēxmagū i dauxūgūxū i naānewa. ⁷Rū woo tama nūxū tadaugūgu ja jima tórū Cori i nhuxmax, notürü tajaxōgū na wūxi i ngunexū rū tá nūxū tadaugūxū. Rū ngēma nixī i toxū poraxēxū i nhaā torū maxūwa. ⁸Rū ngēmacax taxuūcaxma taxoegaāēgū ega tajuegu. Erū toxcax rū narūmemaē nixī na nūxna ítachoxūxū i nhaā toxone, na tórū Corixūtawa tajangēxmagūxūcax. ⁹Rū ngēmacax, woo nhama i toxonewa tangēxmagūgu rū exna tama nawa tangēxmagūgu, rū tanaxwaxe na guxūguma tórū Coriarū ngūchaū na taxūxū. Rū ngēmacax naxcax tadaugū na tanaxūxū i ngēma nanaxwaxexū i nūmax. ¹⁰Erū guxātama i jixema rū Cristupexewa tá tangugū na wūxichigū najaxuxūcax i ngēma tūxna ūxū. Rū nūma tá wūxichigūxū nangugiarū maxūāx. Rū ngēxgumarūū na nhuxācü meā imaxēxū rū exna chixri imaxēxū ga jexguma nhama ga taxūnewa ijexmagūgu, rū ngēmaācü tá tūxna nanaxā ja wūxichigū.

**Cristu rū taxcax Tupanaxū
narūngūxmūxēē**

¹¹Rū ngēmacax Tupanaārū orearū uwa tapuracūe rū tajaxucūxēgū i

duūxūgū na jaxōgūāxūcax. Erū toma rū aixcuma torū Corixū tamuūē. Rū Tupana toxū nacuax na nhuxācü jīixū i tórū maxū, rū chierū i pema rū chi ta toxū pecuaxgux. ¹²Rū tama tanaxwaxe i wenaxārū togūétūwa tidexagū, notürü pexū tarūngūxēēchaū na pexū nangēxmaxūcax na tacūcax tomaā petaāēgūxū na nūxū pecuáxūcax na nhuxācü penangāxūxū i ngēma duūxūgū i pepexewa nūgū írūmegūnetaxū notürü norū maxūwa rū tama ixaixcumagūxū. ¹³Rū woo duūxūgū toxū daugūgu na Tupanagu taxāūāēgūxū, rū nūētama nixī i ngēma erū nūmatama ja Tupana rū meāma toxū nacuax. Notürü i pema rū meāma toxū pecuax na meāma toōēxū tacuāācüma pemaā nūxū tixuxū ga norū ore. ¹⁴Rū Cristu ja poraācü toxū ngechaūcü nixī ja nhuxma tomaā icuācü, erū tajaxō na nūma rū guxāārū pecaducax najuxū na jexma janaxoxūcax ga guxāārū chixexūgū. ¹⁵Rū jemaācü guxūma ga duūxūgūcax naju ga Cristu, na ngēma duūxūgū i nhuxma maxēxū, rū tama nūmatama nagu naxīnūēxūgu namaxēxūcax, notürü naxcax na namaxēxūcax ja jima naxcax jucū rū wena írūdaci. ¹⁶Rū ngēmacax i toma rū tama nhama i naānecūāx i duūxūgū nagu rūxīnūēxūrūū texēxū tangugiarū maxūāx. Rū woo ga ūpa rū nhama ga naānecūāx ga duūxūgū nagu rūxīnūēxūrūū Cristuxū tangugū, notürü i nhuxma rū tama ngēmaācü namaā nagu tarūxīnūē. ¹⁷Rū ngēxguma texē Cristuaxū jaxōxgu, rū ngexwacaxūxū i duūxū tixī. Rū nuxcūmaxūxū ga tūmacūma rū marū tūxna inajarūxo, rū

ngexwacaxũĩ i maxũ tũxũ nangẽxma. ¹⁸Rũ guxũma i ngẽma rũ Tupana nixĩ ja naxũcũ. Rũ nũma nixĩ ga Cristugagu tamaã inangũxmũxũ. Rũ nhũxma rũ toxũ namu na duũxũgũmaã nũxũ tixuxũ na namaã inangũxmũẽxũçax. ¹⁹Jerũ Tupana rũ Cristugagu duũxũgũmaã nũgũ narũngũxmũxẽẽ. Rũ tama duũxũgũarũ pecadugu naxĩnũãcũma nanaxũ ga jema. Rũ nhũxma rũ toxũ namu na ngẽmachigaxũ duũxũgũmaã tixuxũ. ²⁰Rũ ngẽmaãcũ Cristuarũ orearũ ngeruũgũ tixĩgũ, rũ towa nixĩ i Tupana pexũ çaxũxũ na namaã iperũngũxmũẽxũçax. Rũ ngẽmacax Cristuégagu pexũ tacaçaxũgũ na Tupanamaã iperũngũxmũẽxũçax. ²¹Cristu rũ taguma pecadu naxũ. Notũrũ tagagu nixĩ ga Tupana ga nhama pecaduãxũrũũãcũma namaã naxũãxũ na jemaãcũ nagagu tũxũ íngangũxũẽẽxũçax nawa i tórũ chixexũ na aixcuma napexewa imexũçax.

6 ¹Rũ nhũxma na Tupanaãrũ ngũxẽẽruũ tixĩgũxũ, rũ pexũ tacaçaxũ na tama nũxũ pexoexũçax ga jema pemaã na namecũmaxũ ga jexguma najuxgu ga Nane. ²Erũ Tupana rũ norũ ore i ùmatũxũwa, rũ nhanagũrũ:

“Rũ jema ngunexũ ga nagu namexũgu na choxũ pejaxuxũ, rũ jexguma nixĩ ga pexũ chaxĩnũxũ. Rũ jexguma pexna chanaxuãxũgu ga maxũ i taguma gũxũ, rũ jexguma nixĩ ga pexũ charũngũxẽẽxũ”, nhanagũrũ. Rũ nhũxma nixĩ i ngẽma ngunexũ i nagu namexũ na Tupanaxũ pejaxuxũ, rũ nhũxma nixĩ i ngẽma

ngunexũ i pexna naxuaxũãxũ i maxũ i taguma gũxũ. ³Rũ toma rũ guxũguma naxçax tadau na guxãpexewa meã tamaxẽxũ na taxuũçaxma texé chixri torũ puracũchiga idexaxũçax. ⁴⁻⁵Rũ guxũwama duũxũgũxũ nũxũ tadauxẽẽchaũ na aixcuma Tupanaãrũ duũxũgũ tixĩgũxũ. Rũ ngẽmacax jaxna namaã taxĩnũẽ i ngẽxguma woo ngũxũ toxũ ngupetũgu, rũ exna çacũ toxũ tauxgu, rũ exna çacũ rũ guxchaxũ toxũ ngẽxmagu, rũ exna toxũ jaçuaixgũgu, rũ exna toxũ napocuegu, rũ exna naxixãchiãẽtanũgu rũ tomaã nanuẽgu. Rũ poraãcũxũchima tapuracũe, rũ nhuxguacũ rũ tama tapee, rũ nhuxguacũ rũ taija toxũ nangux. Notũrũ jaxna namaã taxĩnũẽ i guxũma i ngẽma. ⁶Rũ duũxũgũxũ nũxũ tadauxẽẽ na aixcuma namexũ i torũ maxũ, erũ aixcuma Tupanapexewa meã tamaxẽ, rũ meã Tupanaxũ tacuax, rũ jaxna duũxũgũmaã taxĩnũẽ, rũ namaã tamecũma. Rũ nũxũ nũxũ tadauxẽẽ na towa nangẽxmaxũ i Tupanaãe i Ûunexũ rũ aixcuma guxũ i duũxũgũxũ tangechaũxũ. ⁷Rũ duũxũgũxũ nũxũ tadauxẽẽ na aixcuma namexũ i torũ maxũ, erũ namaã nũxũ tixu i ngẽma ore i aixcuma ixĩxũ, rũ itanawex i Tupanaãrũ pora i towa ngẽxmaxũ. Rũ ngẽma toxne ixĩxũ rũ ngẽma nixĩ i torũ maxũ i aixcuma mexũ i Tupanapexewa. Rũ ngẽmamaã nixĩ i togũ ítapoxũxũ i torũ uwanũgũpexewa. ⁸Rũ nhuxguacũ i duũxũgũ rũ toxũ nicuaxũũgũ, rũ nhuxguacũ rũ çacũ tomaã nixugũe. Rũ nhuxguacũ rũ meã tochiga nidexagũ, rũ nhuxguacũ rũ chixri tochiga nidexagũ. Rũ woo aixcumachirex jixĩgu i ngẽma ore i nũxũ

tixuxũ, notürü dorataꝥ toxũ nawogüe. 9Rü woo meã toxũ nacuaꝥgüchirexgu, notürü nhama tama toxũ nacuaãürüũ tomaã nixigü i duũxügü. Rü nhuxguactü rü wixgutaꝥ tajue, notürü naétüwa tamaxēama. Rü toxũ napocue, notürü tama toxũ nadaixichi. 10Rü woo tangechaũgügu, notürü guxüguma tataãgüama. Rü woo nhama i naãnewa tama tamuãrü ngẽmaxũãxgügu, notürü muxüma i duũxüna tanaxã i taxũ i mexũ erü togagu nanajaxu i maxũ i taguma gúxũ. Rü woo taxuũma toxũ ngẽxmaꝥgu i nhama i naãnewa, notürü dauxüguxũ i naãnewa rü toxũ nangẽxma i guxüma. 11Pa Chaueneëgü i Corítiucũãx, dücax aixcuma pemaã nüxũ tixu rü pexũ tangechaũgüxüchi. 12Rü toma rü tama pexũ taxoe, notürü pema waxi nixĩ i tama petoxwãxexũ. 13Rü dücax, Pa Chaueneëgüx, rü nhama wüxi i papa naxãcügüxũ çaxũxürüũ pexũ chacaꝥxũ na choxũ pengechaũgüxüçax ngẽma chama pexũ changechaũxürüũ.

Tupana ja maxüçüpata tixigü

14Rü täuxütãma namaã pexãmüçü i ngẽma duũxügü i tama jaxögüxũ! Erü ngẽxguma chi ngẽmaãçü penaxüxgu rü täuxütãma guxã wüxigu perixünüë. ¿Rü nhuxãcü nawüxiguxũ i ngẽma mexũ namaã i ngẽma chixexũ? ¿Rü nhuxãcü nawüxigu i ngõonexũ namaã i ãnaxexũ? 15¿Rü nhuxãcü nawüxiguxũ ja Cristu namaã i Chataná? ¿Rü nhuxãcü nawüxiguxũ i wüxi i duũxũ i jaxõxũ namaã i wüxi i duũxũ i tama jaxõxũ? 16¿Rü nhuxãcü Tupanapatawa nangẽxmaxũ i tupananetachicünaxãgü? Erü jixema rü Tupana ja maxüçüpata

tixigü, rü tawa namaxũ i nümax. Rü Tupana rü pechiga nidexa ga jexguma nhaxgu:

“Rü ngẽma duũxügüwa tá chamaxũ, rü natanügu tá chajarüxüxũ. Rü norü Tupana tá chixĩ, rü nümagü rü tá chorü duũxügü nixigü”, nhaxgu. 17Rü jemacãx nhanagürü ta ga tóru Cori:

“Rü ípechoxũ i natanüwa i ngẽma duũxügü i tama chorü duũxügü ixigüxũ! ¿Rü táü i nüxũ peingögüxũ i ngẽma chapexewa chixexũ! Rü chama rü tá pexũ chajaxu. 18Rü chama rü Penatü tá chixĩ, rü pemagü rü tá chauxacügü peixigü”,

nhanagürü ja tóru Cori ja Tupana ja guxüãrü jexera poraxüchicü.

7 1Rü dücax, Pa Chaueneëgü ja Pexũ Changechaũgüxex, rü ngẽma Tupanaãrü unetagü i pemaã nüxũ chixuxũ, rü taxçax nixigü. Rü ngẽmacãx tanaxwãxe na jigüna idaugüxũ na tama taxünemaã rü exna taãemaã naxüçüçax i ngẽma Tupanapexewa tama mexũ. Rü tanaxwãxe i aixcuma Tupanaxũ imuũëãçüma nüxna jigü taxãgü rü naxçaxicatama tamaxë.

Corítiucũãxgü rü wenaxãrü Tupanacãx nawoegu

2Rü tanaxwãxe i toxũ pengechaũgü. Rü dücax ga toma rü taxüxemaãma chixexũ taxügü. Rü taxüxexüma chixexügu tanguxëë. Rü taxüxexüma tawomüxëëgü. 3Rü tama pexũ chixuxüçax nixĩ i pemaã nüxũ chixuxũ i ngẽma. Jerü marü pemaã nüxũ chixu na nhuxãcü poraãcü pexũ changechaũxü.

Rü ngēma pexũ na changechaũxũgagu rü íchamemare na petanüwa chamaxũxũ rü exna wüxigu pemaã chajuxũ. ⁴Rü nhuxma rü taxuũcaxma pexũ chaxâneácüma pemaã chidexa erü poraãcü pemaã chataãē. Rü woo ngúxũ na tingegüxũ, notürü aixcuma choxũ penangúchaũxēē rü choxũ petaãēxēē. ⁵Rü jexguma Machedóniãñewa ne taxĩxgumama rü taguma itarüngüēcüraxũ na guxchaxũgü toxũ ngupetixũ. Jerü guxũwama ga ngexta ítxĩgüxũwa rü nüxũ itajangau ga guxchaxũgü. Rü chixri tomaã nachopetü ga duũxũgü, rü tamuũē. ⁶Notürü ja Tupana ja tüxũ taãēxēēcü ja jíxema ngechaũgüxe, rü toxũ rü ta nataãēxēē ga jexguma toxũtawa nanguxgu ga taeneē ga Titu. ⁷Rü tama jema toxũtawa na nanguxũcaxicatama tataãēgü, notürü tataãēgü ta jerü ga pema rü poraãcü nüxũ penangúchaũxēē rü penataãēxēē ga guma taeneē ga Titu. Rü nüma ga Titu rü tomaã nüxũ nixu na nhuxäcü poraãcü penaxwaxexũ na toxũ pedauxũ. Rü tomaã nüxũ nixu na nhuxäcü naxçax pengechaũgüxũ ga jema chamaã pexũxũ, rü na nhuxäcü chauxçax pexoegaãēgüxũ. Rü guxũma ga jema oremaã rü jexeraãcü chataãē. ⁸Chama nüxũ chacuax rü jema popera ga pexçax chaxümatixũ rü pexũ nangechaũgüxēē, notürü nhuxma rü marü tama naxçax changechaũ na chanaxümatixũ ga jema popera. Rü noxri rü jemáãcü naxçax changechaũ ga jexguma nüxũ chacuaxgu ga na pexũ nangechaũgüxēēxũ ga jema popera ga jexguma penajauxgu. ⁹Notürü i nhuxma rü chataãē na pexçax chanaxümatixũ ga jema popera. Rü tama jema na

pengechaũgüxũcax chataãē, notürü chataãē jerü jema perü ngechaũgagu Tupanana pecuaxächie rü penaxüchicüü ga perü maxũ. Rü pema rü aixcuma Tupanana pecuaxächieácüma namaã peporae ga jema ngechaũ, rü jemaãcü taxuũma ga chixexũ pemaã taxü ga jexguma pexçax tanaxümatügu ga jema popera. ¹⁰Rü ngēma ngechaũ i Tupana naxwaxexũácüma namaã iporaexũ, rü name nixĩ, erü ngēma ngechaũgagu naxüchicüü i tórtü maxũ rü ngēmagagu tanajaxu i maxũ i taguma gúxũ. Rü ngēmacax taxuũcaxma naxçax peixauxächie i ngēma ngechaũ. Notürü ngēma ngechaũ i nhama i naãneçũāx i duũxũgü nüxũ ngēxmaxũ rü taxuwama name erü juwa nanaga. ¹¹Rü jexguma jema poperamaã pexũ changechaũxēēgu, rü Tupana naxwaxexũácüma nixĩ ga namaã peporaexũ ga jema ngechaũ. ¡Rü dücax i nhuxma i tacü Tupana pemaã üxũ i ngēma perü ngechaũgagu! Jerü jema perü ngechaũgagu rü aixcuma nagu perüxĩnüē ga jema chixexũ ga petanüwa üpetixũ, rü meãma chamaã nüxũ peixu ga jema. Rü jema perü ngechaũgagu rü peãēwa nangux ga jema chixexũ, rü poraãcü Tupanaxũ pemuũē. Rü jemacax penaxwaxe na jéma chaxũxũ na pexũ chajarüngüxēēxũcax jerü penamexēēgüchaũ ga jema chixexũ. Rü jema perü ngechaũgagu rü aixcuma penaxucyxē ga jema duũxũ ga chixexũ üxũ. Rü guxũ ga jemawa rü ipenawex na tama pegagu jĩixũ ga jema chixexũ ga ngupetixũ. ¹²Rü jemacax, jexguma pexçax chanaxümatügu ga jema popera, rü tama jema duũxũ ga chixexũ üxũgu

charūxīnūācūma chanaxūmatū, rū tama jema duūxū ga namaā chixexū naxūxūgu charūxīnūācūma chanaxūmatū. Notūrū chanaxūmatū ga jema popera na jemawa Tupanapexewa nūxna pecuāxāchiexūcax na nhuxācū aixcuma toxū pengechaūgūxū. ¹³Rū jema na toxū pengechaūgūxū, rū wūxi ga taāē nixī ga toxcax. Notūrū jema taāēārū jexera nixī ga jema taāē ga toxū jemaxū ga jexguma nūxū tadaxgu ga Titu ga nhuxācū taxū ga taāē petanūwa na najaxuxū. Rū aixcuma guxāma ga pema nixī ga wanaxārū poraācū nūxū penangūchaūxēēxū. ¹⁴Rū noxri taūta jēma naxūxgu ga Titu, rū namaā nūxū chixu na mexū i duūxūgū na peixīgūxū. Rū nhuxma rū taxūūcaxma chaxāne, erū guxūma ga jema Titumaā nūxū chixuxū ga pechiga rū aixcuma ngēmaācū peixīgū, jexgumarūū na aixcuma jīxū ga guxūma ga jema Tupanaārū ore ga pemaā nūxū tixuxū ga tomax. ¹⁵Rū nhuxma i Titu rū jexeraācū pexū nangechaū i ngēxguma nūxna nacuāxāchigu na nhuxācū meā naga pexīnūēxū rū nhuxācū nūxū pengechaūācūma meā penajaxuxū. ¹⁶Rū chama rū ta poraācū pemaā chataāēxūchi, erū nūxū chacuax na aixcuma pejanguxēēxū ga guxūma ga jema pemaā nūxū chixuxū.

Jema jaxōgūxū rū woo tama na namuārū dīeruāxgūxū, notūrū jema nūxū jexmacū ga dīerumaā meā togūxū narūngūxēēgū

8 ¹Rū nhuxmax, Pa Chaueneēgūx, rū pemaā nūxū tixuxchaū na nhuxācū Tupana namaā mecūmaxū i ngēma

jaxōgūxū i Machedóniāāneārū īānegūwa ngēxmagūxū. ²Rū woo taxū ga guxchaxūgū nūxū na ūpetūxū, notūrū nataāēgūama. Rū woo tama na namuārū dīeruāxgūxū, notūrū jema nūxū jexmacū ga dīerumaā meā togūxū narūngūxēēgū. ³Rū chama nūxū chacuax rū pemaā nūxū chixu rū nūmagū rū taāēācūma ngīxū inaxāgū ga guxcūma ga dīeru ga nūxū tauxchacū na ngīxū inaxāgūxū. Rū ngīētū jemaārū jexera taāēācūma ngīxū inaxāgū. ⁴Rū poraācū toxū nacaaxūgū na tama nūxna tanachuxuxūcax na jemaācū jema togū ga taeneēgūxū nangūxēēgūxūcax. ⁵Rū jema nagu tarūxīnūēxūārū jexera ngīxū inaxāgū ga jema jaxōgūxū ga Machedóniāānecūāx. Jerū Tupananaxīra nūgū naxāgū rū jemawena toxna nūgū naxuaxūgū na toga naxīnūēxūcax, jema Tupana naxwaxexūrūū. ⁶Rū jemacax Tituxū tacaaxū na wena petanūwa naxūxūcax na ngīxū peinguxēēxūcax i ngēma dīeru ga marū pemaā ngīxū inaxūgūcū na ngīxū penutaquexexū naxcax i ngēma togū i taeneēgū i nūxū nataxuxū. ⁷Pema rū guxūwama meā ipexī erū meā pejaxōgū, rū pexū natauxcha na meā nūxū peixuxū i Tupanaārū ore erū meā nūxū pecuax na tacūchiga jīxū. Rū aixcuma togūxū perūngūxēēchaū, rū jema pexū tangūxēēxūācūma pegū pengechaūgū. Rū nhuxma rū ngēxgumarūū ta penaxwaxe na aixcuma meā ipexīxū nawa i ngēma mexū i nacūma na dīeru ngīxū ipexāxū naxcax i ngēma taeneēgū i nūxū nataxuxū. ⁸Tama wūxi i mu nixī i ngēma pemaā nūxū chixuxū. Notūrū chanaxwaxemare na nūxū pecuāxū na nhuxācū

taããcūma ngĩxũ inaxãgũxũ ga togũ ga jaxõgũxũ. Rũ pemaã nũxũ chixu i ngẽma na pema rũ ta ngĩxũ ipexãgũxũcax i ngẽma dĩeru i togũ i taeneẽgũarũ ngũxẽcax ixĩcũ, na ngẽmaãcũ ipenawẽxũcax na aixcuma nũxũ pengechaũgũxũ. ⁹Erũ pema rũ marũ nũxũ pecuax na nhuxãcũ tamaã namecũmaxũ ga tórũ Cori ja Ngechuchu ja Cristu. Rũ woo nũxũ najexma ga guxũma, notürũ nhama wũxi ga ngearũ jemaxũãxũrũ pexcax nũgũ nixĩxẽ na ngẽmaãcũ pexũ nangẽxmaxũcax i muxũma i mexũgũ. ¹⁰Rũ nhuxma rũ perũ mexũcax nixĩ i pemaã nũxũ chixuxũ i ngẽma dĩeruarũ nutaquexecchiga. Rũ taunecũ ga ngupetũcũgutama nixĩ ga ipenaxũgũxũ ga ngĩxũ na penutaquexecxũ. Rũ jema rũ aixcuma perũ ngũchaũmaã nixĩ ga penaxũxũ. ¹¹Rũ nhuxma rũ jema noxri na meã ipenaxũgũxũrũ, rũ name nixĩ i taããcūma rũ perũ ngũchaũmaã pejanguxẽ rũ ngẽma dĩeru i pexũ ngẽxmacũwa ngĩxũ ipexã naxcax i ngẽma peeneẽgũ i nũxũ nataxuxũ. ¹²Erũ ngẽxguma aixcuma wũxi ja duũxẽ tũmaãrũ ngũchaũmaã ngẽma dĩeru i tũxũ ngẽxmaxcũwa tũmaẽneẽcax ngĩxũ itaxãxgu, rũ Tupana rũ taããcūma ngĩxũ najaxu. Erũ nũma ja Tupana rũ taguma tũxna ngĩxcax naca i ngẽma tũxũ tauxcũ. ¹³Rũ ngẽmacax tama chanaxwaxe i ngẽma togũxũ na perũngũxẽxũgagu pexũ nataxu i pemax. ¹⁴Notürũ chanaxwaxe i guxãma tũxũ nangẽxma i tacũ i tanaxwaxexũ, erũ tama name na texeãxũ nataxuxũ i tacũ. Rũ nhuxma na pexũ nangẽxmaxũ i perũ dĩeru, rũ name nixĩ i nũxũ

perũngũxẽẽgũ i ngẽma taeneẽgũ i nũxũ nataxuxũ. Rũ ngürũãchi to i ngunexũgu i pema pexũ natauxgu, rũ nũmagũ rũ tá nũxĩ nũxũ nangẽxma na pexũ nangũxẽẽgũxũcax. Rũ ngẽmaãcũ tá guxãtama tawũxigu. ¹⁵Rũ Tupanaãrũ ore i ũmatũxũwa rũ nhanagũrũ:

“Guxema muxũma tũxũ jexmaxẽ rũ taxuũma tũxũ ínajaxũ. Rũ guxema noxretama tũxũ jexmaxẽ rũ tama tũxũ ínajataxu”,
nhanagũrũ.

Titu rũ namũcũgũchiga

¹⁶Notürũ Tupanana moxẽ chaxã, erũ nũma rũ Tituxũ nagu narũxĩnũxẽ na aixcuma pexũ nangũxẽẽxũcax, ngẽma chama pegu charũxĩnũxũrũ. ¹⁷Rũ nũma ga Titu rũ: “Ngũ” nhanagũrũ na wena petanũwa chanamuxũ. Jerũ nũma rũ woetama poraãcũ pegu narũxĩnũ. Rũ ngẽmacax i nhuxma rũ wena petanũwa naxũ, erũ nũxũ nangũchaũ. ¹⁸Rũ Titumaã ngẽma tanamu i wũxi i taeneẽ i guxũma i jaxõgũxũ nũxũ ngechaũgũxũ erũ nũma rũ aixcuma meã nũxũ nixu i Tupanaãrũ ore i tũxũ maxẽxẽẽxũ. ¹⁹Rũ tama ngẽmacaxicatama nixĩ. Erũ guxũma i ngẽma jaxõgũxũ rũ ngẽma taeneẽxũ naxunetagu na toxũ íjaxũmũcũxũcax rũ toxũ nangũxẽẽxũcax i ngẽxguma Jerucharẽũwa ngĩxũ tangexgu i ngẽma dĩeru, na ngẽmaãcũ nũxũ ticuaxũũgũxũcax ja tórũ Cori, rũ na guxãma nũxũ dauxũcax na nhuxãcũ taããcūma jigũ rũngũxẽẽgũxũ. ²⁰Rũ ítajaga i ngẽma taeneẽ, erũ tama tanaxwaxe i texẽ toxũ tixu i jixcama ngĩxcax i ngẽma tacũ i dĩeru i

taeneēgūcax ngīxū inutaquexegūcū.
 21 Erū tama Tupanapexewaxicatama tanaxwaxe na meā tanaxūxū, notürü guxū i duūxūgūpexewa rü ta tanaxwaxe na meā tanaxūxū. 22 Rū Titumaā rü ngēma to i taeneēmaā petanūwa tanamu i wūxi i to i taeneē i toxū nūxū dauxēxū na aixcuma nūxū nangūchaū na naxūāxū i Tupanaārü puracū. Rū nhuxma rü jexeraācū petanūwa naxūxchaū i nūmax, erü nūxū nacuax na nhuxācū pema rü taāēācūma togūxū na perūngūxēgūchaūxū. 23 Rū ngēxguma texé pexna caxgu na texe jīixū ja Titu, ¡rū tūmamaā nūxū peixu na nūma rü chamūcū ja wūxiwa chamaā pexcax puracūcū na jīixū! Rū ngēma taxre i togū i namūcūgū, rü ngēma nixī i jatūgū i guxūma i jaxōgūxū nūxū unetagūxū na Cristuarū puracū naxūgūxūcax. Rū nūmagū rü aixcuma norū maxūmaā Cristuxū nicuaxūūgū. 24 Rū ngēmacax chanaxwaxe i ngēma taeneēgūxū nūxū pedauxēē na aixcuma nūxū pengechaūgūxū, na guxūma i jaxōgūxū nūxū cuaxgūxūcax i ngēmachiga. Rū ngēmaācū guxūma i ngēma jaxōgūxū tá nūxū nacuaxgū na aixcuma jīixū i ngēma mexū i ore i pechiga namaā nūxū tixuxū.

**Jema dīeru ga jema togū ga
 jaxōgūxūcax ngīxū
 inutaquexecūchiga**

9 1 Rū taxūcaxma tūxcūū pexcax chanaxūmatū ngīchiga i ngēma dīeru i ngīxū penutaquexegūcū naxcax i ngēma taeneēgū i jaxōgūxū i Judéanewa ngēxmagūxū. 2 Erū marū nūxū chacuax rü perū ngūchaūmaā

ipenaxā i ngēma dīeru. Rū guxūguma taāēācūma ngēma jaxōgūxū i Machedóniāānewa ngēxmagūxūmaā nūxū chixu na nhuxācū i pema i Acajanewa ngēxmagūxe rü naī ja taunecūgutama marū ípememarexū na ngīxū ipexāgūxū i ngēma dīeru. Rū jema rūmumaēxū ga jaxōgūxū ga Machedóniāānecūāx, rü jexguma nūxū naxīnūēgu na nhuxācū taāēācūma togūcax ngīxū na ipexāgūxū i perū dīeru, rü nūmagū rü ta inanaxūgū na ngīxū inaxāgūxū. 3 Notürü i nhuxma rü ngēma petanūwa chanamugū i ngēma taeneēgū na nūxū nadaugūxūcax, na aixcuma jīixū i ngēma nūxū chixuxū i pechiga. Rū chanaxwaxe na aixcuma ípememarexū na ngīxū ipexāxū i ngēma dīeru, ngēma taeneēgūmaā nūxū chixuxūrūū. 4 Erū ngēxguma chi nhuxre i taeneēgū i Machedóniāānecūāx rü ngūrūāchi chamaā petanūwa naxīxgu, rü tama chanaxwaxe na pexū na ijangauxū na tama aixcuma ípememarexū na ngīxū ipexāxū i ngēma dīeru. Rū toxū rü chi wūxi i ānexūchi nixī, erū marūchirex namaā nūxū tixu na nhuxācū aixcuma ípememarexū na ngīxū ipexāxū i ngēma dīeru. Rū maneca pexū rü chi ta wūxi i ānexūchi nixī. 5 Rū ngēmacax nixī i chauxcax namexū na naxcax íchacaxū i ngēma taeneēgū na nūxīra petanūwa naxīxūcax rü nūmatama pexū janangūxēēgūxūcax na ngīxū penutaquexegūxūcax i ngēma dīeru ga ūpamama ngīxū peixucū. Rū ngēmaācū aixcuma tá ímemare i ngēma dīeru i ngēxguma ngēma changuxgu. Rū togū tá nūxū nadaugū na aixcuma perū ngūchaūmaā jīixū na ngīxū ipexāgūxū

rü tama aüäcūma na jīxū. ⁶Notürü chanaxwaxe i nüxna pecuaxächie rü jīxema noxretama i nanetüchire itoxe, rü noxretama i norü o tajaxu. Notürü jīxema muxū i nanetüchire itoxe, rü muxūma i norü o tajaxu. ⁷Rü wüxichigü tanaxwaxe na ngīxū itaxāxū i ngēma ngīgu tarūxīnūcū na nhuxre ngīxū itaxāxchaūxū. Rü tama name i aüäcūma ngīxū itaxā rü exna texē tūxū muäcūma ngīxū itaxā. Erü Tupana rü nüxū nangechaū i ngēma duūxū i taäēäcūma ngīxū ixāxū. ⁸Rü Tupanamexēwa nangēxma na poraäcū pexna naxāāxūcax i guxūma i mexū i pexū taxuxū, na guxūguma pexū nangēxmaxūcax i ngēma penaxwaxexū rü naētü na pexū jjaxūxūcax na togūxū namaā perūngūxēgūxūcax. ⁹Tupanaärü ore i ümatūxūwa rü nhanagürü:

“Jima jatü ja mecü rü norü
ngūchaūmaā meā inanaxā
nüxna i ngēma duūxūgü i
taxuūma nüxū ngēxmaxū. Rü
Tupana rü tá guxūgu nüxna
nacuaxächi na nhuxäcū
namecūmaxū i nūmax”,

nhanagürü. ¹⁰Tupana nixī ja tūxna naxäcū ja nanetüchire na inatoxūcax, rü tūxna naxäcū i ðna na nangōxūcax. Rü nūma tá nixī i pexna naxāāxū ja guxūnema ja nanetüchire ja penaxwaxene na ipenatoxūcax. Rü nūma tá nanaxūxēē rü nanajaxēē ja jima nanetüchire. Rü tá nanamuxēē i norü o, na muxūchixū nawa pejaxuxūcax na ngēmamaā togūxū perūngūxēgūxūcax. ¹¹Rü ngēmaäcū i pema rü tá pexū nangēxma i guxūma i mexū na tauxchaäcūma nüxū

perūngūxēgūxūcax i togü. Rü ngēxguma ngēma togü i taeneēgūxūtawa ngīxū tangegūgu i ngēma dīeru i naxcax ngīxū ipexäcū, rü nūmagü rü tá poraäcū Tupanana moxē naxägü. ¹²Erü ngēxguma nüxna ngīxū taxāxgu i ngēma dīeru i nüxū ngīmaā perūngūxēgūcū i ngēma taeneēgü, rü tama tacū i nüxū taxuxūcaxicatama ta nixī, notürü naētü i nūmagü i taeneēgü rü perü ämaregagu tá poraäcū Tupanana moxē naxägü. ¹³Rü nūmagü i ngēma taeneēgü rü tá Tupanaxū nicuaxūügü, erü ngēma perü ämaremaā tá nüxū nüxū pedauxēē na aixcuma naga pexīnūxū i Cristuarü ore i mexū. Rü nūmagü rü tá Tupanana moxē naxägü naxcax i ngēma perü ämare i perü ngūchaūmaā nüxna rü guxūma i jaxōgūxūna pexāgūxū. ¹⁴Rü ngēxgumarū i ngēma taeneēgü rü tá poraäcū pexcax najumuxēgü, erü pexū nangechaūgü. Rü tá Tupanana moxē naxägü naxcax na nhuxäcū nūma ja Tupana poraäcū pexū nangūxēēxū na jemaäcū pexū natauxchaxūcax na nüxū perūngūxēgūxū. ¹⁵Rü ngēmacax i nhuxma rü Tupanana moxē taxā, jerü tūxna nanamu ga Nane na tōrū ämare jīxūcax. Rü nataxuma i ore i nagu mexū na nüxū ixuxūcax na nhuxäcū namaā itaēgūxūchixū i ngēma ämare.

**Pauruarü ore rü aixcuma nixī jerü
Tupana nixī ga nüxna ägacü**

10 ¹Rü nhuxma rü jema Cristu jaxna tamaā naxīnūxūrü rü tamaā namecūmaxūrü, rü chama rü ta pemaā jaxna chaxīnūäcūma rü pemaā chamecūmaäcūma pexū chacaxū na

chauga pexĩnũēxũcax. Erũ nũmaxũ i duũxũgũ rũ nũxũ nixugũ na pexũ chamuũxũ ega pexũtawa changẽxmagu notũrũ ngẽxguma pexna chajaxũgu rũ tama pexũ chamuũ. ²Notũrũ ngẽxguma ngẽma petanũwa chaxũxgu, rũ chierũ natauxguma na řacũcax namaã chaporagaxũ rũ na chanaxucuxẽxũ i ngẽma duũxũgũ i petanũwa toxũ ixuxũ na nhama tama jaxõgũxũrũũ na tamaxẽxũ. Erũ chama rũ řchamemare na namaãxũchi na chidexaxũ. ³Rũ aixcuma nixĩ i nhama i naãnecũřax tixĩgũxũ. Notũrũ ngẽxguma Tupanaãrũ orearũ uwanũmaã togũ tadaixgu, rũ tama nhama i naãnecũřax nũgũ řaixũrũũãcũma tanaxũ. ⁴⁻⁵Erũ ngẽma toxne i namaã řtanapoxũxũ i Tupanaãrũ ore rũ tama nhama i naãnecũřax namaã řxnexũ nixĩ. Erũ toma rũ toxũ nangẽxma i Tupanaãrũ pora na ngẽmamaã itajanaxoxẽxũcax i Chatanããrũ pora. Rũ ngẽmaãcũ itajanaxoxẽẽ i guxũma i chixexũ i ore i Tupanaxũ namaã jaxugũgũxũ i duũxũgũ. Rũ ngẽmaãcũ itajanaxoxẽẽ i guxũma i Tupanaãrũ uwanũgũarũ ore i nũgũ namaã jacuaxũũgũãcũma duũxũgũmaã nũxũ jaxugũgũxũ na tama Tupanaãxũ jaxõgũãxũcax. Rũ guxũma i řacu i nagu naxĩnũēxũ i ngẽma duũxũgũ i chixexũ, rũ Cristuna tanaxuaxũ na nũma namaã inacũãxũcax. ⁶Rũ wũxicana marũ meã Cristuga pexĩnũēgu, rũ toma rũ řtamemare na tũxũ tapocuexũ ja guxãma ja texẽ ja tama naga řnũēxẽ i Cristuarũ ore. ⁷Pema rũ norũ dũxẽtũxũnewaxicatama nixĩ i penangugũxũ i wũxi i duũxũ. Notũrũ ngẽxguma texẽ tũgũ cuaxgu na

Cristuarũ duũxũ tĩxũ, rũ name nixĩ i nũxũ tacuax na toma rũ ta tũmartũũ Cristuarũ duũxũgũ tixĩgũxũ. ⁸Rũ woo řraruwa chanangupetũxẽẽ na chaugũ chicuaxũũxũ namaã i ngẽma na Tupana toxũ muxũ, notũrũ taxuũcaxma naxcax chaxãne. Erũ aixcuma Cori nixĩ ja toxũ mucũ na pexũ tarũngũxẽẽgũxũcax na jexeraãcũ meã pejaxõgũxũcax. Rũ tama řacu rũ chixexũgu pexũ na tajixẽēxũcax nixĩ i toxũ namuxũ. ⁹Rũ tama chanaxwaxe i nagu perũxĩnũē na pexũ řchabãixgũchaũxũ namaã i ngẽma poperagũ i pexcax chaxũmatũxũ. ¹⁰Erũ nũmaxũ i duũxũgũ rũ nũxũ nixugũ na chorũ poperawa pemaã chaporagaxũ notũrũ chamatama rũ tama aixcuma na chaporaxũ rũ tama aixcuma nũxũ na chacuãxũ na meã chidexaxũ, nhanagũrũgũ choxũ. ¹¹Notũrũ řjxema ngẽma nhagũxe rũ tanaxwaxe i nũxũ tacuax rũ ngẽma pexna tajaxũguãcũma torũ poperawa pemaã nũxũ tixuxũrũũ tãtama pemaã tixĩgũ i ngẽxguma petanũwa tangẽxmagũgu. ¹²Toma rũ tama tanaxwaxe i namaã togũ tawũxiguxẽẽ rũ řxna nagu togũ tangugũ i ngẽma duũxũgũ i nũgũtama icuaxũũgũxũ. Nũmagũ rũ nũgũtama nawomũxẽẽgũ, erũ nũgũmaã nũgũ nawũxiguxẽẽ rũ nũgũgutama nũgũ nangugũ. ¹³Notũrũ toma rũ tama togũ namaã ticuaxũũgũ i ngẽma jaxõgũxũ i tama Tupana toxmexwa ngẽxmagũxẽẽxũ. Jerũ Tupana nixĩ ga tomaã nũxũ ixucũ na ngextã nanaxwaxexũ na tapuracũexũ. Rũ nũma nixĩ ga noxri Corĩtiuwa ga petanũwa toxũ nangugũxẽẽxũ na pemaã nũxũ tixuxũcax ga norũ ore. ¹⁴Rũ jemaãcũ

toxira nixī ga noxri petanūwa tangugūxū na pemaā nūxū tixuxūcax ga jema Cristuarū ore. Rū ngēmacax i nhuxma na petanūwa taxixū, rū tama tanangupetūxēē ga jema Tupana tomaā nūxū ixuxū, jerū nūma nixī ga toxū namuxū na pexū tarūngūxēēgūxūcax. ¹⁵Rū tama togūarū puracūmaā togū ticuaxūūgūchaū, erū tama tachopetūchaū i ngēma Tupana tomaā ixunetaxūwa. Notürū petanūwa i Tupana toxū ímuxūwa tanaxwaxe na jexeraācü tapuracūxū na jexeraācü meā pejaxōgüetanūxūcax. ¹⁶Rū ngēxguma marū petanūwa tangugūguwena rū tanaxwaxe i ngēma duūxūgū i perū jéamaxūra ngēxmagūxū i ngextá taguma texé nūxū íixuxūwa taxī na ngēmamaā rū ta nūxū tixuxūcax i ore i mexū. Erū tama tanaxwaxe i togūarū puracūmaā togū ticuaxūūgū. ¹⁷Erū Tupanaārū ore i ūmatūxūwa rū nhanagürū:

“Rū ngēxguma texé tūgū
icuaxūūchaūgu, rū name nixī i
tórū Corixū ticuaxūū, erū nūma
nixī i tūxū nangūxēēxū”

nhanagürū i ngēma ore. ¹⁸Erū ngēma jatū i aixcuma Tupanapexewa mexū rū tama nūgütama nicuaxūū. Notürū ngēma jatū i tórū Cori nūxū icuaxūūxū nixī i aixcuma Tupanapexewa mexū.

**Pauru rū nūxū nixuchiga ga jema
orearū uruūgūneta ga tama
Tupana imugūxū**

11 ¹Rū nhuxma i ngēma tá pemaā nūxū chixuxū, rū bexmana pexcax rū wūxi i ngēāē nixī, notürū chanaxwaxe i choxū íperūxīnūēmare rū

jaxna chamaā pexīnūē. ²Erū Tupana pexū inuxūxūrūū pexū chinuxū. Erū chaugagu nixī i Cristuaxū pejaxōgūxū, rū marū Cristuna pexū chaxuaxū na noxrūicatama peixīgūxūcax. Rū ngēmacax chanaxwaxe i ngearū chixexūāē Cristuxū pexū chawex nhama wūxi i pacū i taguma jatūxū cuaxcürūū. ³Notürū chaxoegaāē rū jema āxtape norū doramaā Ewaxū na womūxēēxūrūū, ngürūāchi tá ta texé pexū tawomūxēē, na nūxū perūxoexūcax na Cristugu perūxīnūēxū rū naxcaxicatama na pemaxēxū. ⁴Erū pema rū tauxchaācü nixī na pexū nawomūxēēgūxū. Rū ngēxguma ínangugūgu i duūxūgū i pemaā nūxū ixuxū i to i Ngechuchuchiga ja tama jima toma nūxū tixuchigacū, rū pema rū nūxū pejaxōgū i ngēma duūxūgū. Rū pema rū taāēācüma penajaxu i to i naāē i tama Tupanaāē i Ūūnexū ga marū pejaxuxū íxixū. Rū pejaxōgū i to i ore i tama Tupanaārū ore i mexū ga noxri pejaxuxū íxixū. ⁵Dūcax, rū woo nawe perūxīxgu i ngēma togū i orearū uruūgūneta, notürū chauxcax rū taxuwama choxū narūjexeragū. ⁶Rū woo tama choxū nangēxmagu i tauxcha na duūxūgūpexewa chidexaxū, notürū aixcuma meā nūxū chacuax i ngēma nachiga chidexaxū. Rū ngēma rū guxūma i torū puracūwa marū pexū nūxū tadauxēē i guxūguma. ⁷¿Pexcax rū chixexū pemaā chaxū ga jexguma chaugū ícharūxíragu na pexū chataxēēxūcax rū chaxmexmaā chapuracūgu na ngetanūācüma pemaā nūxū chixuxū ga Tupanaārū ore i mexū na jemaācü penajaxuxūcax ga maxū i

taguma gúxŭ? ⁸Rü aixcuma jema togü ga jaxögüxŭ choxna ngŭxŭ ägücü ga dŭeru ngŭxŭ chajaxu na jemamaã petanüwa chapuracüxŭcax rü pexŭ charüngŭxëxŭcax. ⁹Rü jexguma petanüwa chajexmagu rü aixcuma choxŭ itaxu ga dŭeru, notürü taguma texéna ngŭxcax chaca. Rü taeneëgü ga Machedóniãñewa ne İxŭ rü choxna ngŭxŭ naxägü ga jema choxŭ tauxcü. Rü jemaãcü tama pexütawa ngŭxcax íchaca ga jexguma. Rü nhuxma rü ta tagutáma tacücax pexna chaca. ¹⁰Rü jema na ngetanüácüma pemaã nüxŭ chixuxŭ ga jema ore, rü wüxi i chorü taãxŭchi nixŭ. Rü ngëma taã rü taxuacüma texé choxna tanajaxu. Rü ngëxgumarüü na aixcuma Cristuxŭ chacuáxŭ, rü ngëxgumarüütama guxŭ i Acajaanewa tá chataãxŭchi naxcax na ngetanüácüma pemaã nüxŭ chixuxŭ ga jema ore. ¹¹¿Rü tacücax jŭixŭ i ngëmaãcü chidexaxŭ? ¿Exna pexcax rü tama pexŭ changechaŭxŭcax jŭixŭ i ngëmaãcü chidexaxŭ? Dücax, pemaã nüxŭ chixu rü Tupana nüxŭ nacuax na nhuxãcü aixcuma pexŭ changechaŭxŭ. ¹²Notürü ngëma na ngetanüácüma pemaã nüxŭ chixuxŭ i ngëma ore, rü ngëmaãcü tá chanaxüecha na taxucürüwa chixri chauchiga jadexagüxŭcax i ngëma togü i orearü uruügüneta i nügü ixuxŭ na toxrŭü naxügüãxŭ i Tupanaärü puracü. ¹³Nümagü rü aixcuma orearü uruügüneta nixŭgü, rü duüxŭgüxŭ nawomüxëëgü. Rü nümagü rü togu nügü nicuxgü, rü nügü nixugü na Cristu jamugüxŭ. ¹⁴Rü ngëma rü taxuücaxma namaã pebaixãchiãëgü. Jerü woo ga

Chataná rü ta jexgumarüü Tupanaärü orearü ngerüü ga dauxŭcŭãx ga ngóonexëëruügu nügü nicux. ¹⁵Rü ngëmacax woetama ngëmaãcü nixŭgü i ngëma duüxŭgü i Chatanáãxŭ puracüexŭ. Rü nümagü rü duüxŭgü i mexŭ ügüxŭgu nügü nicuxgü. Notürü ngëma ngëmaãcü ixŭgüxŭ, rü Tupana tá nanapocue naxcax i ngëma chixexŭ i naxügüxŭ.

**Pauro rü jema puracü ga
Ngechuchu nawa namuxüwa
ngúxŭ ninge**

¹⁶Rü wena pemaã nüxŭ chixu rü tama chanaxwaxe i nagu perüxŭnŭe na wüxi i äüãxŭ chiixŭ. Notürü ngëxguma chi ngëmaãcü chamaã nagu perüxŭnŭegu, rü tama chanaxwaxe i choxna penachyxu na nhama wüxi i äüãxŭrŭü chaugüétüwa chidexaxŭ, na ngëmaãcü chama rü ta íraruwa chaugütama chicuaxüxŭcax. ¹⁷Rü nhuxma na chaugüétüwa chidexaxŭ rü ngëma rü tama tórü Coriarü mu nixŭ. Notürü nhama wüxi i äüãxŭ nügü icuaxüxŭrŭü nixŭ i chidexaxŭ. ¹⁸Rü nhuxma na nangëmaxŭ i muxŭchixŭ i duüxŭgü i nhama i naãñewa nügü icuaxŭgüxŭ, rü chama rü tá ta íraruwa chaugü chicuaxŭü. ¹⁹Pema rü nagu perüxŭnŭe rü nüxŭ cuaxŭchigüxŭ peixŭgü. Notürü taãëacüma jaxna namaã pexŭnŭe i ngëma duüxŭgü i tama naãxŭ icuáxŭ. ²⁰Rü jaxna namaã pexŭnŭe i ngëma duüxŭgü i nügüxŭ pexŭ puracüexëëxŭ, rü ngëma ngetanüácüma pexŭ puracüexëëmarexŭ, rü ngëma pexŭ womüxëëgüxŭ, rü ngëma chixri pexŭ jauxgüxŭ, rü ngëma

pemaã guxchigagüxũ. ²¹Rü woo wüxi i ãnexũchi nixĩ na pemaã nüxũ chixuxũ, notürü chauxçax rü tama aixcuma pexũ nüxũ tadauxẽẽ ga torü pora ga jexguma petanüwa tajexmagügu. Notürü nhuxma na tama namuũẽxũ na nügu jacuaxüũgüxũ i ngẽma togü i duũxũgü, rü chama rü ta taxuũçaxma chamuũ na chaugüetíwa chidexaxũ woo pexçax rü taxuwama namexgu i ngẽma nüxũ chixuxũ. ²²Nümagü rü nügu jaxugügu rü Judéugü nixĩgü. Notürü chama rü ta Judéu chixĩ. Rü nümagü nügu jaxugügu rü Iraéutanüxũgü nixĩgü. Notürü chama rü ta rü Iraéutanüxũ chixĩ. Rü nümagü rü nügu jaxugügu rü Abráútanüxũ nixĩgü. Notürü chama rü ta Abráútanüxũ chixĩ. ²³Nümagü rü nügu jaxugügu rü Cristuaxũ napuracüe. Notürü chama rü norü jexera Cristuaxũ chapuracü. Rü ngẽma nhachagürü pexũ woo pema nagu perüxĩnũẽgu na nhama wüxi i ãũãẽxũrüü chidexaxũ. Rü ngẽma duũxũgüarü jexera poraãcü Tupanaãxũ chapuracü. Rü norü jexera chapocu, rü norü jexera choxũ naçuaixgü ga duũxũgü. Rü muẽxpüxcüna rü ãücümaxũchixüwa chajexma rü wixgüxũchi taçx choxũ nimaxgü. ²⁴Rü 5 expüxcüna nixĩ ga 39 ga çuaximaã choxũ napocugüxũ ga chautanüxũgü ga Judéugü. ²⁵Rü tamaẽxpüxcüna nixĩ ga naĩmaã choxũ naçuaixgüxũ, rü wüxicana ga nutamaã choxũ ínamuxüchigüxũ. Rü tamaẽxpüxcüna nixĩ ga guma wapuru ga nagu chixüxũne rü chamaã inanguxũ. Rü wüxicana ga jexguma chamaã inanguxgu ga wapuru rü wüxi ga chütaxũ rü wüxi ga ngunexũ chinge na

taxũ ga taxtüaru ngãxütügu mürapewaétügu chatunagüãcüma chiwẽxẽxũ. ²⁶Rü poraãcü nu ne chanaxü, rü poraãcü ãücümaxüwa chajexma jerü natügü ga ãücümaxügu chixügü, rü ngĩtaaxgüxũ rü chixexũ chamaã naxügüchaũ. Rü woo chautanüxũgü ga Judéugütanüwa, rü woo jema duũxũgü ga tama Judéugü ixĩgüxũtanüwa, rü woo ããnegüwa, rü woo namagüwa, rü woo taxtü i taxüwa rü ãücümaxüwa chajexma. Rü jema duũxũgü ga chamücügineta ixĩgüxũtanüwa rü ta ãücümaxüwa chajexma. ²⁷Rü poraãcü chataarü puracüãx, rü muxüchixũ ga guxchaxügu choxũ nangupetü. Rü muẽxpüxcüna rü tama chape, rü chataija, rü chĩtawá. Rü muẽxpüxcüna rü tama chachibü, rü choxũ nanadeju, rü choxũ nataxu ga chauxchiru. ²⁸Rü naétüwa i guxüma i ngẽma, rü guxü i ngunexügu rü chaxoegaãẽ naxçax i guxüma i ngẽma jaxögüxũ i guxü i ããnewa ngẽxmagüxũ. ²⁹Rü ngẽxguma chi texé tama poragu, rü choxũ rü ta nangux. Rü ngẽxguma chi wüxie texéxũ pecadugu nguxẽẽgu, rü chauãẽwa nangux i ngẽma. ³⁰Notürü ngẽxguma chi chaugü chicuaxüũchaũgu, rü tá chaugü chicuaxüũ naxçax na duũxũgü choxũ dauxũ na taxuwama chamexũ. ³¹Rü Tupana ja tórtü Cori ja Ngechuchu ja Cristunatü ja mecü na guxüguma nüxũ icuaxüũgüxũ, rü nüxũ nacuaç na aixcuma jíixũ i ngẽma nüxũ chixuxũ. ³²Rü jexguma Damacuwa chajexmagu, rü guma ããneärü ãẽxgacü ga Aretaarü ngüxẽẽruũ, rü norü churaragüxũ namu na nüxna nadaugüxũçax ga guma ããneärü

poxeguxũārũ ĩāxgũ na choxũ
 jajauxgũũcax ga jexguma chi jéma
 fchaxũũxgu. ³³Notürũ jema ĩāneārũ
 poxeguxũārũ ĩāxāciwa rũ wũxi ga
 pexchigu choxũ ĩnarũçhũxũetaũgũ ga
 chamũcũgũ. Rũ jemaācũ chinha
 naxchaxwa ga jema āēxgacũ.

**Tórũ Cori rũ Pauruxũ nangoxetũxēē
 rũ nũxũ nũxũ nacuaxēē ga
 tacũ ga ěxũguxũ**

12 ¹Taxuwama name na texē tũgũ
 icuaxũũxũ. Notürũ tá pemaā
 nũxũ chixuama na nhuxācũ tórũ Cori
 choxũ nangoxetũxēēxũ rũ nhuxācũ
 choxũ nũxũ na nacuaxēēxũ ga tacũ ga
 ěxũguxũ. ²Rũ 14 ga taunecũ marũ
 nangupetũ ga na Tupana dauxũguxũ ga
 naānewa ga nũma ĩnajexmaxũwa choxũ
 nagaxũ. Notürũ tama nũxũ chacuax rũ
 chauāēwaxicatama nixĩ ga jéma choxũ
 nagaxũ, rũ ěna guxũ ga chaxunemaā
 jĩxũ ga jéma choxũ nagaxũ. Rũ
 Tupanaxicatama nũxũ nacuax i ngēma.
³⁻⁴Rũ aixcuma meāma nũxũ chacuax na
 dauxũguxũ ga naānewa choxũ nagaxũ
 ga Tupana, notürũ tama nũxũ chacuax
 rũ guxũ ga chaxunemaā jéma choxũ
 naga rũ ěna tama. Rũ Tupanaxicatama
 nixĩ ja nũxũ cuācũ i ngēma. Rũ jéma
 nũxũ chaxĩnũ ga ore ga ěxũguxũ i
 guxũma i duũxũgũna chũxũxũ na nũxũ
 jaxugũxũ. ⁵Rũ chama rũ chi name na
 chaugũ naxcax chicuaxũũxũ i ngēma,
 notürũ tāũxũtāma ngēmaācũ chanaxũ.
 Erũ ngēma ngũxũ na
 chingexũmaāxĩcatama tá nixĩ i chaugũ
 chicuaxũũxũ. ⁶Notürũ ngēxguma chi
 chaugũ chicuaxũũchaũgu, rũ tau chima
 wũxi i ngēāēmare nixĩ i ngēma, erũ

aixcuma nixĩ i ngēma ore i nũxũ
 chixuxũ i chauchiga. Notürũ tama
 chaugũ chicuaxũũ na taxũema nagu
 rũxĩnũxũcax na ngēma chawa nũxũ
 naxĩnũēxũ rũ nũxũ nadaugũxũārũ
 jexera chiĩxũ. ⁷Notürũ tórũ Cori rũ
 tama nanaxwaxe i poraācũxũchima
 chaugũ namaā chicuaxũũxũ ga jema
 ěxũguxũ ga mexēchixũ ga choxũ nũxũ
 nacuaxēēxũ. Rũ jemacax chaxunewa
 nananguxēē ga wũxi ga choxũ ngũxũ
 nhama wũxi ja tuxu chaxunewa
 ingaxixũrũ. Rũ jema rũ nhama wũxi ga
 Chatanaāārũ oreatũ ngerũrũ
 chauxũtawana nangu na choxũ
 nachixewexũcax na tama chaugũ
 chicuaxũũxũcax. ⁸Rũ tamaēxpũxcina
 tórũ Corina chaca na choxũ
 ĩjanaxoxēēāxũcax ga jema choxũ ngũxũ.
⁹Notürũ nũma ja tórũ Cori rũ
 nhanagũrũ choxũ:

“Rũ cuma nũxũ cucuax na guxũguma
 cuxũ changechaũ, rũ ngēxĩcatama nixĩ i
 cunaxwaxexũ. Rũ ngēma duũxũgũ i tama
 poraēxũwa nixĩ i aixcuma chanangoxēēxũ
 i nhuxācũ na chaporaxũ”, nhanagũrũ
 choxũ. Rũ ngēmacax chataāē ega tama
 chaporagu. Erũ ngēxguma tama
 chaporagu rũ ngēxguma nixĩ i chawa
 ĩnawēāxũ i norũ pora ja Cristu. ¹⁰Rũ
 ngēma na Cristuxũ na changechaũxũgagu
 nixĩ i jaxna namaā chaxĩnũxũ ega woo
 chaturagu rũ woo tacũ chamaā jaxugũegu
 i duũxũgũ. Rũ woo choxũ nataxgu i
 chorũ ngēmaxũgũ, rũ woo duũxũgũ rũ
 chawe jangēxũtanũgu, rũ woo guxchaxũgũ
 choxũ ngēxmagu rũ Cristucax rũ jaxna
 namaā chaxĩnũ i guxũma i ngēma. Erũ
 ngēxguma chaturagu, rũ ngēxguma nixĩ i
 jexeraācũ Cristu choxũ poraxēēxũ.

**Pauru rü naxçax naxoegaãe ga jema
jaxögüxü ga Corítiuwa jexmagüxü**

¹¹Maneca nhama wüxi i äüãëxürüü chidexa, erü ngëmaãcü chaugü chicuaxüü. Notürü pegagutama nixĩ i düxwa ngëmaãcü chaugëtüwa chidexaxü, jerü pema chi nixĩ ga choxü peicuaxüügüxü, rü tama i chamax. Rü woo taxuwama chame i chamax, notürü taxuwama choxü narüjexeragü i ngëma orearü uruügüneta i nawe perüxixü. ¹²Rü jexguma petanüwa chajexmagu, rü jaxna pemaã chaxinüãcüma pexü nüxü chadauxëe na aixcuma Cristu choxü muxü na nüxü chixuxüçax ga norü ore. Rü cuaxruügümaã pexü nüxü chacuaxëe ga jema. Rü pexü nüxü chadauxëe ga taxü ga mexügü ga Tupanaärü poramaã üxü. ¹³Rü jexguma petanüwa chajexmagu rü pemaã chamecüma jema guxüma ga togü ga jaxögüxümaã na chamecümaxürüütama. Notürü wüxiwaxicatama nixĩ ga íchatüxü jerü ga petanüwa rü tama ngixü chajaxu ga dïeru jema togü ga jaxögüxütanüwa ngixü chajaxuxürüü. Rü chanaxwaxe i choxü nüxü pengechaü i ngëma. ¹⁴Rü nhuxma rü marü íchamemare na norü tamaëxpüxcüna pexü íchajadauxü. Rü täüxütáma tacüçax pexna chajaca. Erü tama perü ngëmaxügüçax petanüwa chaxü, notürü pexçaxüchi nixĩ i ngëma chaxüxü. Pema rü chauxacügü peixigü i Tupanaärü orewa. Rü ngëma papa rü mamaärü puracü nixĩ na naxácügüna naxãxü i ngëma nüxü taxuxü. Rü tama naxácügüarü puracü nixĩ na nanatüna rü naëna naxägüaxü. ¹⁵Rü chama rü íchamemare na chorü ngüchaümaã

pexçax ichanaxãxü i guxüma i tacü i choxü ngëmaxü rü woo chaugütama rü ta na ichaxãxü na aixcuma meã pejaxögüxüçax. Notürü chauççax rü ngëxguma jexeraãcü pexü changechaügu, rü pema rü jexeraãcü nüxü perüxoetanü na choxü pengechaüxü. ¹⁶Rü nümaxü i duüxügü i petanüwa, rü woo nüxü nacuaxgü na taguma tacüçax pexütawa íchaxaxü, notürü nümagü rü nüxü nixugüama na pexü chawomüxëãcüma perü dïeru ngixü chajaxuxü. ¹⁷¿Exna pema nagu perüxínüëgu rü jema duüxügü ga petanüwa chamugüxüwa pexü chawomüxëe? ¹⁸Rü Titumaã nüxü chixu na petanüwa íjadauxüçax. Rü namaã jéma chanamu ga jema to ga taeneë. ¿Exna pema nagu perüxínüëgu ga Titu rü pexü jéma najawomüxëe? ¿Tama exna aixcuma jixü na chauxrüü meã na namaxüxü rü chauxrüü mexügu naxínüxü ga Titux? ¹⁹Bexmana pema tá nagu perüxínüë rü ngëmaãcü tidexagü, erü togüétüwatama tachogüchaü. Notürü, Pa Chaueneëgü ja Pexü Tangechaügüex, rü Tupanapexewa rü Cristuégagu nixĩ i tidexagüxü na jexeraãcü meã Tupanaãxü pejaxögüxüçax rü jexeraãcü meã na pemaxëxüçax. ²⁰Erü chaxoegaãe rü ngëxguma wena pexü íchajadaxgu, rü ngürüächü tama chama chanaxwaxexüãcüma ípemaxë, rü ngëmacax i pema rü täüxütáma chamaã petaãëgü. Rü chaxoegaãe erü ngürüächü tá pexü ichajangau na pegüchi ípexaieüxü, rü pegüarü ngëmaxüçax peixauxächigüxü, rü pegümaã penuëxü, rü pegügüxüicatama íperüxínüëxü, rü

pecoregütaaxgüxũ, rü toguãxũ peixuxũ, rü pegü peicuaxũügüxũ, rü chixexũ ípexüexũ rü ngẽmaãcü chixri ípemaxẽxũ. ²Rü chaxoegaãe rü ngẽxguma wena petaniwa chaxũxgu, rü ngürüãchi Tupana rü pegagu tá choxũ naxãnexẽe. Rü ngürüãchi ngechaũ tá choxna pexã, erü muxẽma i petaniwa rü marü nhuxgumama pecadu taxügüecha, rü tama nüxũ tarüxoechaũ na Tupanapexewa chixexũ taxügüxũ rü naĩ i ngemaãmare na tamaxẽxũ rü guxũma i togü i chixexũ na taxügüxũ.

Pauru najaxucuxẽ ga jema jaxõgüxũ ga CorítuicũĀx rü nhuxmachi nüxũ narümoxẽ

13 ¹Nhuxma rü norü tamaẽxpüxcüna tá nixĩ na petaniwa chaxũxũ. Rü Tupanaãrü ore rü tamaã nüxũ nixu rü ngẽxguma texe chixexũ üxgu rü taxre rü exna tamaẽxpüx i duũxũgü nüxũ daugügu rü nüxũ jaxugügu na aixcuma jiĩxũ, rü aixcuma tá tapocu ja jixema chixexũ üxe. ²Rü ngẽmacax i pema i ñpamamatama pecadu ügüechaxe rü guxãma i pema ja chixri maxẽxẽ, rü nhuxma na woo pexna chajaxũgüxũ rü wenaxãrü pexũ chaxucuxẽ rü pemaã nüxũ chixu rü ngẽxguma ngẽma chaxũxgu rü aixcuma tá chanamexẽe i guxũma i ngẽma chixexũ i petaniwa ngẽxmaxũ, rü tãũxũtãma chanangupetüxẽẽmare i ngẽma. ³Rü pema na naxçax iperüdaunüxũ na Cristu chawa idexaxũ, rü ngẽxguma ngẽma chaxũxgu, rü ngẽxguma tá nixĩ i nüxũ pedauxũ na aixcuma chawa na jadexaxũ ja Cristu. Rü nüma ja Cristu

rü chawa tá pexũ nüxũ nadaxẽẽ na tama naturaxũ notürü aixcuma janguxẽẽãxũ i norü ore rü tüxũ napocuexũ ja jixema chixexũ ügüxe. ⁴Rü aixcuma nixĩ ga Cristu ga nhama wüxi ga turaxürüũ jiĩxũ ga jexguma curuchawa japotagu. Notürü i nhuxma rü Tupanaãrü poragagu namaxũ. Rü jexgumarüũ ga Cristu ga wüxi ga turaxürüũ na jiĩxũ ga jexguma curuchawa japotagu, rü ngẽxgumarüũ i toma na norü duũxũgü tixĩgüxũ, rü taturae i toxonewa. Notürü ngẽma na norü duũxũgü tixĩgüxũ, rü Tupanaãrü poragagu tá tamaxẽ na pexũ tarüngüxẽẽgüxũçax. ⁵Rü name nixĩ i pegütama pengugü na nüxũ pecuáxũçax ngoxi aixcuma meã pejaxõgü. Rü name nixĩ i pegü pengugüarü maxũĀx rü ngoxi Tupanapexewa peime. ¿Tama exna nüxna pecuaxãchie na Ngechuchu ja Cristu rü pewa nangẽxmaxũ ega aixcuma pejaxõgügu? ⁶Rü chierü nüxũ pecuaxgu na toma rü tama orearü uruüginetamare na tixĩgüxũ. ⁷Rü Tupanana naxçax taca na taxuũma i chixexũ na pexügüxũçax. Rü tama duũxũgüpexewa togü ítarütagüxũçax nixĩ na ngẽmaãcü tajumuxẽgüxũ. Notürü Tupanana naxçax taca i ngẽma na aixcuma meã naxçax pemaxẽxũçax woo duũxũgü nagu rüxĩnüẽgu na toma rü ítatüemarexũ. ⁸Toma rü taxucürüwama chixri nachiga tidexagü i Tupanaãrü ore i aixcuma ixĩxũ, erü toma rü naétüwa tachogü i ngẽma ore. ⁹Rü tá tataãẽgü ega aixcuma peporaegu i perü maxũwa rü ngẽmacax natauxgu i ñacüçax pemaã na taporagaexũ. Rü Tupanana tá naxçax tacaama na pexũ

naporaexēxūcax i perū maxūwa na dūxwa aixcuma mexū i nortū duūxūgū na peixīgūxūcax. ¹⁰Rū naxūpa na pexū na íchajadauxū nixī i pexcax chanaxūmatūxū i nhaã popera, na ngēxguma ngéma changuxgu rü nataxuxūcax i tacūcax pemaã na chaporagaxū. Erū tórū Cori choxū namu na pexū charūngūxēxū na jexeraãcü meã pejaxōgūxūcax, rü tama chixexū pemaã na chaxūxūcax nixī i choxū namuxū. ¹¹Rū nhuxma na íchajacūxēxū i nhaã popera, Pa Chaueneēgūx, rü chanaxwaxe i meã pexū naxūpetū rü naxcax pedau na nhuxãcü aixcuma meã Tupanacax pemaxēxū. Rū name nixī i pegū

petaãxēxēgū rü wūxigu perūxīnūē rü meã jaxna pegūmaã pexīnūē rü aixcuma pegū pengechaūgū. Rū nūma ja Tupana ja tūxū ngechaūcü rü tūxū rūngūxmūēxēcü, rü guxūgutáma pemaã inarūxāūx. ¹²Rū chanaxwaxe i wūxichigū i pema rü pegū pengechaūgūãcüma pegū perūmoxēgū. ¹³Rū guxūma i togū i taeneēgū i jaxōgūxū rü pexū narūmoxēgū. ¹⁴Rū nhuxma rü chanaxwaxe i tórū Cori ja Ngechuchu ja Cristu pexū narūngūxēē, rü Tanatū ja Tupana rü pexū nangechaū, rü Naãē i Üünexū rü guxūguma pemaã inarūxāūx.

*Rü nuãma pexna,
Pauru*